

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 3Tdo/62/2014                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 4113010801                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 11.02.2015                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Kostolanská         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2015:4113010801.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Igora Burgera a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí v Bratislave 11. februára 2015 v trestnej veci obvineného U. W. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 6T 81/2013, o dovolaní, ktoré podal obvinený prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Aleny Arbetovej, advokátky v Holíči, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo 16. apríla 2014, sp. zn. 2To 3/2014, takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného U. W. sa o d m i e t a .

### Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra z 5. decembra 2013, sp. zn. 6T 81/2013, bol obvinený U. W. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 2. februára 2013 v dopoludňajších hodinách na rýchlostnej komunikácii R 1 za odpočívadlom Tekovské Nemce v smere na Bratislavu viedol ako vodič osobné motorové vozidlo zn. Kia cee'd, EČ: H., pričom v 80,7 km zišiel s vozidlom mimo cesty a bol kontrolovaný hliadkou Krajského dopravného inšpektorátu riaditeľstva Policajného zboru v Nitre, Diaľničného oddelenia Nitra - Selenec z dôvodu, že javil známky požitia alkoholických nápojov, následne bol podrobený dychovej skúške, pričom vykonanou dychovou skúškou na prístroji zn. Alcotest 7510 číslo ARCL-0090 mu bola v dychu nameraná hodnota 0,88 mg/l etanolu vo vydychovanom vzduchu.

Okresný súd obvinenému podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 56 ods. 2 Tr. zák. uložil peňažný trest vo výške 500 €.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd obvinenému ustanovil pre prípad, že by bol výkon peňažného trestu úmyselne zmarený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd obvinenému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 12 mesiacov.

Proti rozsudku Okresného súdu Nitra podal prokurátor a obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Nitre uznesením zo 16. apríla 2014, sp. zn. 2To 3/2014, podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojej obhajkyne dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda že zásadným spôsobom bolo porušené právo obvineného na obhajobu, § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v dovolaní, ktoré sa obsahom zhoduje s odvolaním voči uzneseniu krajského súdu, namietal porušenie práva na obhajobu. Toto porušenie videl obvinený v tom, že mu bolo odopreté právo na preštudovanie spisu. Namietal, že podľa spisového materiálu mal predvolanie na preštudovanie spisu podpísať osobne v Nitre, a to v čase, keď bol preukázateľne v Bratislave, Viedni a Brne. V dôsledku toho mu nebolo umožnené oboznámiť sa so všetkými dôkazmi. Pritom ani sám nemal možnosť predkladať dôkazy na svoju obhajobu.

Obvinený namietal aj procesný postup príslušníka policajného zboru, najmä predkladanie listín na podpis bez bližšieho vysvetlenia, vrátane prázdnych obálok. Poukazoval na to, že uznesenie o vznesení obvinenia mu bolo zo strany policajta odovzdané až po výsluchu, v dôsledku čoho nebol nikdy vypočutý ako obvinený, a teda ako jediný dôkaz bola proti nemu použitá jeho vlastná svedecká výpoveď. Podľa názoru obvineného celé prípravné konanie bolo vykonané v rozpore so zákonom.

Obvinený ďalej namietal nezákonnosť vykonania dychovej skúšky. Po príchode policajnej hliadky sedel na zadnom sedadle vo vozidle, teda vozidlo očividne neriadil, preto nechápal, prečo mu bola vôbec dychová skúška vykonaná. V tejto súvislosti poukazoval na rozhodnutie R 59/1965, podľa ktorého sa spolujazdec na riadení vozidla aktívne nepodieľa, preto nemôže byť vinný zo spáchania predmetného trestného činu. Dychová skúška môže byť vykonaná len voči osobe, ktorá vykonáva činnosť, pri ktorej by mohla ohroziť život, zdravie alebo poškodiť majetok. Ani jeden zo svedkov neuviedol, že by obvinený viedol vozidlo. Jediným zákonným dôvodom vykonania dychovej skúšky u vodiča by podľa názoru obvineného mohla byť situácia, ak by existovalo dôvodné podozrenie, že táto osoba spôsobila sebe alebo inému ujmu na zdraví v súvislosti s požitím alkoholických nápojov.

V závere odôvodnenia dovolania poukazoval na rozpor časových údajov v zápisniciach o jeho výsluchu a časom, kedy sa mal tento výsluch skutočne vykonať.

Obvinený popieral, že by dňa 2. februára 2013 viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky. Je zrejmé, že na mieste, kde stálo jeho vozidlo sa nenachádzali známky nehody ani žiadnej škody. Je preto podľa názoru obvineného nepravdepodobné, aby po údajnom vypití 1 litra tvrdého alkoholu riadil vozidlo rovno po diaľnici a pritom nespôsobil žiadnu nehodu. Obvinený tiež namietal, že nebola naplnená objektívna stránka trestného činu, nakoľko nikdy nevznikla ani len možnosť ohrozenia života alebo majetku. Alkoholického nápoja sa napil až v čase, keď už sedel na zadnom sedadle, kde ho našla aj policajná hliadka. V tejto súvislosti poukazoval na rozhodnutie R 35/1990, podľa ktorého treba bezpečne preukázať, že schopnosti vodiča motorového vozidla boli znížené v miere zodpovedajúcej reálnemu nebezpečenstvu porušenia záujmov uvedených v § 289 Tr. zák.

Vzhľadom na uvedené obvinený navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenie Krajského súdu v Nitre zo 16. apríla 2014, sp. zn. 2To 3/2014, a rozsudok Okresného súdu Nitra z 5. decembra 2013, sp. zn. 6T 81/2013, a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

K podanému dovolaniu sa vyjadril aj prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra. Mal za to, že skutkový stav zistený Okresným súdom Nitra bol zistený správne, spoľahlivo a v rozsahu postačujúcom pre objektívne rozhodnutie vo veci. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že obvinený sa žalovaného

skutku dopustil. Obranu obvineného spočívajúcu v tom, že skutok nemohol spáchať, pretože alkoholické nápoje požil až potom, čo už nevedol motorové vozidlo, ako aj prezentované odopretie práva na preštudovanie vyšetrovacieho spisu a navrhovanie dôkazov považoval za účelovú a vyvrátenú dôkazmi vykonanými jednak v prípravnom konaní ako aj v konaní pred súdom. Preto navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, síce primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ a písm. i/ Tr. por.

V dovolaní obvinený namietal, že v prípravnom konaní došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu.

Právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné stíhanie, je v Trestnom poriadku upravené v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. Vyjadruje jeden z právnych princípov, na ktorých je vybudované trestné konanie, a jeho zmyslom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ako aj prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu.

Právo na obhajobu primárne zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1 Tr. por.), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 34 ods. 1, § 36 Tr. por.), ako aj právo na povinnú obhajobu (§ 37, § 38 Tr. por.). Jednotlivé zložky práva obhajoby v širšom zmysle sú upravené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je zásadné porušenie práva na obhajobu. Takýmto zásadným porušením by bolo najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Tr. por., ktoré by mohlo mať konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú teda aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Vo vzťahu k námietke obvineného ohľadom preštudovania spisu a skutočnosti, že mu nebolo umožnené oboznámiť sa s dôkazmi, najvyšší súd uvádza, že obvinený mal možnosť preštudovať si spisový materiál dvakrát. Toto svoje právo využil 14. mája 2013 a taktiež po následnom doplnení dôkazov na základe opatrenia prokurátora 24. júna 2013. Tvrdenie obvineného, že v uvedenom čase sa mal nachádzať na pracovných cestách, a teda pri preštudovaní spisu fyzicky nemohol byť, nebolo preukázané. Vo vzťahu k odopreniu práva na navrhovanie dôkazov najvyšší súd poukazuje na zápisnicu o výsluchu obvineného zo 7. marca 2013, súčasťou ktorej je aj poučenie v zmysle § 34 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého má obvinený právo predkladať a obstarávať dôkazy na svoju obhajobu. Túto zápisnicu obvinený vlastnoručne podpísal a je v nej výslovne uvedené, že poučeniu porozumel. Okrem toho v čase preštudovania spisu mal obvinený možnosť oboznámiť sa s dôkazmi, prípadne sám navrhnúť doplnenie dokazovania. Rovnako na hlavnom pojednávaní v rámci vykonávania dokazovania bol oboznámený s jednotlivými dôkazmi, pričom sám neuviedol ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania.

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. teda naplnený nebol.

Obvinený ďalej uplatnil dovolacie dôvody v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por.

Z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že obvinený namietal predovšetkým spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech.

Vykonávanie dôkazov a ich hodnotenie sa v plnom rozsahu vykonáva v rámci konania pred súdom, a to príslušnými procesnými súdmi ako v prvom stupni, tak aj v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska

rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. (nezákonne vykonané dôkazy), ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech.

Keďže Okresný súd Nitra vykonal dokazovanie zákonným spôsobom, v rozsahu postačujúcom na ustálenie skutkových okolností, čo následne potvrdil aj Krajský súd v Nitre, Najvyšší súd Slovenskej republiky nemohol akceptovať obvineným uvádzaný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb, taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného U. W. to teda znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku okresného súdu. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., zo spáchania ktorého bol obvinený uznaný vinným.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.